

Ossining, N. Y., 15. ja. Zveza jetniških paznikov protestirala proti novi namravni postavi, o kateri debтира sedaj newyorška državna zbornica, glasom katere bi moral vsak paznik v ječah ovezati, da bo služil najmanj pet let. Pazniki pravijo, da isto kot če bi bili prisiljeni biti zaprti v ječah pet let.

DESET LET POZNEJE

Nadaljevanje romana
"DVAJSET LET POZNEJE."
Spisal ALEXANDER DUMAS
za "Ameriško Domovino"
A. SABEC.

Pod njeno zunanjo pobožnostjo in ljubkostjo se skriva hinavsko srce. Spodobna je, da medsebojno nahajša vso kraljevo rodbino. Ali ni povzročila med nami že dovolj spora? Midva, na primer, sva bila dobra prijateljica ali naju ni razdvojila?

— Prisegam vam, da ni nikoli prišla žal beseda preko njenih ust, — je odvrnil kralj. — Zagotavljam vam, da je nimate boljše prijateljice od nje.

— Prijateljice! — je rekla madame v tonu najglobljega zaničevanja.

— Madame, — je odvrnil kralj grenko, — zagotavljam vam, da bo Lavalliere res to kar bom jaz iz nje naredil, in če hočem, jo postavim na prestol.

— Toda po svojem rodu in poreklu ga ne bo zaslužila, — je odvrnila vojvodinja ledeno. — Za njeno bodočnost lahko kaj storite, ničesar pa ne morete za njeno preteklost.

— Madame, zopet me spominjate, da sem jaz tisti, ki je tukaj gospodar. Ali mi hočete priznati, da se sme gospodična Lavalliere zopet vrniti k vam?

— Čemu to, sire, ko jo pa hočete posaditi na prestol?

— Dobro, vidim, da moram skleniti z vami premirje, — je rekel Ludvik, ko je izprevidel, da po tej poti ne pride do cilja. — Ali se nečete spominjati najinega prijateljstva, ko ste mi bili kot sestra? Henrieta, naj govori vaše srce! Pomislite, da ste me nekdaj ljubili! Ne bodite torej kruti, prosim vas, sestra, svakinja! Odpustite gospodični Lavalliere.

— Sire, vse na svetu sem pripravljena storiti za vas, le tega ne!

— Ne tirajte me v obup, ne silite me, da se zatečem k skrajnim sredstvom — ne nite moje jeze! — je prosil kralj.

— Sire, svetujem vam, bodite pametni!

— O, sestra, jaz nimam nobene pameti več! Usmiljen je, sestra! To je prvi pot, da česa prosim — moj zadnji up je pri vas!

— O, sire, vi plakate!

— Da, iz jeze! Jaz, kralj, se moram poniževati in prositi! Vse svoje življenje bom preklinjal ta trenutek! Sestra v enem samem hipu ste mi prizadeli več hudega, kakor sem dozdaj pretrpel vse svo je življenje!

Kralj je vstal in ni več poskušal zadrževati solz, ki so mu lile po licih — solze jeze in sramu. Madame ni občuila niti usmiljenja, niti genotja, toda bala se je, da bi znala te solze izprati iz kraljevega srca vse, kar je bilo notri človeškega.

— Sire, preden sami sebe ponižate, ponižajte mene, — je rekla ponosno. — Ukažite, in jaz bom ubogala; vi ste kralj.

— Torej sprejmete spet nazaj to ubogo deklico? — je vprašal kralj. — Ali ji odpustite?

— Naj spet pride v moj dom.

— In iz ljubezni do mene, boste lepo postopali z njo?

— Ž njo bom postopala tako, kakor se pač postopa s tako kraljevo priležnico.

Kralj je odstopil za korak. S to nesrečno besedo, ki je ušla ponosni koketki, je uničila na mah vso zaslugo svoje

žrtve. Kralj je v hipu čutil da ji ni ničesar več dolžan.

— Hyala vam, madame, in bodite uverjeni, da se bom vedno spominjal te vaše usluge.

Zatem se je formalno poklonil ter odšel. Ko je šel zunaj na hodniku mimo ogledala, se je pogledal vanj in videl, da so njegove oči rdeče in otekle od solza. Jezno je udaril z nogo ob tla, toda bile je že prepozno: Malicorne in d'Artagnan, ki sta stala na hodniku, sta videla njegove oči. — Kralj je jok, — je rekel Malicorne.

Kapetan pa se je kralju počasi približal in zašepetal:

— Sire, vrniti se morate preko malih stopnic.

— Čemu? — je vprašal Ludvik.

— Ker imate od cestnega prahu še vedno prašen obraz, — je odvrnil lakonično d'Artagnan.

3. poglavje

Gospa pl. Cheureuse

V Aramis, ki je bil oblečen v svoji mušketrski uniformi, z mečem ob boku in širokim, s peresi okrašenim klobukom na glavi, ne bi nihče slutil v tem trenutku pobožnega škofa iz Vannesa. Hodil je v drevoredu gor in dol in očitno nekoga pričakoval. In res, kmalu zatem se je pripeljala kočija, iz katere je izstopila neka dama, ki jo je spremljal oborožen služabnik ter stopila proti Aramis. Ko je stala pred Aramisom, je dvignila pajčolan, in prikazal se je obraz, ki sicer ni bil več mladosten in lep, pa je vendar svedočil, da je to obraz nekdaj impozantne ženske Aramis ji je podal roko.

— Dober dan, ljuba vojvodinja, — je rekel.

— Moj ljubi Aramis, — je odgovorila dama. — Odkar sva se zadnjikrat sestala v Fontainebleau-u niste dali ničesar več slišati o sebi. Priznati vam moram, da sem se zelo začudila, ko sem izvedela, da ste tako visok član nekega gotovega reda. Vi mi pa niste o tem ničesar omenili, in sicer kljub temu, da sva dobra stara prijateljca.

— Cenjena gospa, — je rekel Aramis, — vendar nimava danes midva več istih interesov kot takrat. Kako pa se vam je sploh posrečilo izvedeti moj naslov?

— Bila sem radovedna, gospod Aramis, — je odvrnila dama. — Hotela sem vedeti, kaj ste bili onemu franciškanu, s katerim sem imela jaz opraviti in ki je na tako čuden način umrl. Ko sva se takrat sestala na pokopališču, naju je žalost oba tako prevzela, da sva popolnoma pozabila porazgovoriti se. Ko ste odšli, sem poizvedovala po vas, in ker sem vedela, da ste Fouquetov prijatelj, sem vas iskala pri njem.

— Prijatelj? To je preveč rečeno, madame. Sem samo ubog duhovnik, ki ga on protežira, vsled česar sem mu tudi zvesto udan.

— Da, duhovnik, ki ga je naredil za škofa, — je nadaljevala dama. — Zanj ste tudi utrdili Lepi otok.

— O, nikakor, — je odvrnil Aramis smehljaje. — Odkar sem postal služabnik cerkve, sem se odvadil vsega, kar ima opraviti z vojno.

Ona mu je odgovorila z zelo značilnim smehljajem. — Dovolj! Moje pismo ste prejeli v Sain-Mande, kakor vidim. Veseliva se torej, da sva

se kot dobra stara prijateljca spet sestala. Čemu naj bi vam tukaj na dolgo in široko razlagala, kako sem našla vašo sled? Saj tudi vi niste imeli nobenega vzroka, skrivati se pred menoj, ljubi Aramis. . . Sicer pa, — je pripomnila, ko sta izmenjala diplomatske smehljaje, — govori va o stvari, o kateri bi rada govorila z vami.

On se je priklonil ter vprašal: — To se tiče onega umrlega redovnika, kaj ne?

Ona ga je pogledala, kakor bi hotela reči: — To veste prav tako dobro, kakor jaz. Toda na njegovo vprašanje ni odgovorila, temveč mu je stavila sama vprašanje: — Kaj ne veste, da so me moji otroci upropastili?

— O, kakšna nesreča, vojvodinja!

— Da, moj kredit je izčrpan; na dvoru se ne smem več pokazati, prijateljsem nimam nobenih več, in če ne bi prejela neke gotove penzije. . .

— Od jezuitskega reda? — je vprašal Aramis.

— Da, general, baš oni redovnik, mi jo je nakazal. Če ne bi bilo te penzije, bi bila izročena na milost in nemilost revščini. Zato pa sem morala tudi delati redno navidezne usluge, in ukazano mi je bilo, naj potujem. Saj razumete? To je bila samo formalnost. Toda kljub temu moja penzija ne zadošča, da bi uredila svoj dom ter ga izpulila iz rok upnikov.

— In kraljica - mati, ki vam je toliko hvale dolžna, ali ona to mirno gleda? — je vprašal Aramis. — Ali še niste poskusili priti pri njej zopet v milost?

— Mladi kralj je podedoval antipatijo, ki jo je čutil njegov oče do mene. — Toda, dalje. Kot potnica in zastopnica jezuitskega reda sem tudi prišla v Fontainebleau, kamor me je pozval oni redovnik. Pa saj vendar veste, da je bil on general jezuitskega reda?

— Slutil sem to, vojvodinja.

— Odkod ste ga poznali?

— V Parmi sem skupaj z njim študiral teologijo; postala sva prijateljca, toda pozneje se nisva več dolgo videla, dokler se nisva končno spet sestala v Fontainebleau.

— In popolnoma po naključju, pravite? — je vprašala vojvodinja.

— Popolnoma naključno, — je odvrnil Aramis. — Šel sem baš k avdienci h kralju, ki mi jo je izposloval minister Fouquet, ko sem srečal redovnika. Bil je zelo bolan ter je tudi v mojih rokah umrl.

— In vam je zapustil zato tako oblast, — je rekla madame, — da lahko delite v njegovem imenu neomejene ukaze?

— On mi je izročil samo nekaj naročil, — je odvrnil Aramis.

— Morda tudi kako naročilo zame?

— Da. Naročil mi je, izplačati vam 12.000 lir. Saj ta znesek ste morali med tem časom že prejeti.

— Da, prejela sem ga. Toda, ljubi Aramis, reklo se mi je, da ste dali to naročilo s tako sigurnostjo in tako tajinstveno, da se vas splošno smatra kot naslednika jezuitskega generala.

Aramis je lahno zardel.

— Nato sem se informirala pri španskem kralju ter izvedela, da mora biti vsak novi jezuitski general od njega imenovan in da mora biti poleg tega Španec. Vi pa niste Španec in tudi od španskega kralja niste bili imenovani.

— Nu, potemtakem vidite sami, da ste bili v zmoti, — je odvrnil Aramis.

— Morda, morda, — je pritrdila dama, — toda jaz tudi

vem, da govorite dobro španski, da ste živeli tri leta v Flandriji in pet mesecev v Madridu. In to je dovolj, da lahko postanete naturaliziran španski državljani. — Sicer pa vedite, da sem pri španskem kralju dobro zapisana, — je pripomnila s pomembnim smehljajem.

— Tudi jaz nisem slabo, — je odvrnil Aramis suho. — Sicer pa, hvala vam, vojvodinja.

Ona je umolknila.

— Rada bi vam storila neko uslugo, — je rekla nato, — ker bi vas tudi rada nečesa prosila. Potrebujem namreč denar, da odplačam dolg, ki težji moje posestvo v Dam-pierre.

— Koliko?

— O, prav majhno vsoto.

— Škoda! Saj veste, da nisem bogat.

— Vi ne, toda red je bogat, in če ste vi res njegov general —

— Prav, prav, toda saj sami veste, da temu ni tako.

— Vseeno. . . gospod Fouquet je vaš prijatelj.

— Gospod Fouquet, — je rekel Aramis, ki je vedel, da je sedaj dospela do točke, o kateri je hotela govoriti, — je toliko, kakor ruiniran mož.

— Čula sem že to, pa nisem verjela, — je odgovorila. — Imam namreč neka Mazari-nova pisma, v katerih je pojasnilo o gotovih čudnih računih, prodanih rentah, iz kratka, vsega tega se ne spominjam več natančno. Gotovo je le eno: glasom teh Mazarinovih pisem, je vzel nad-intendant Fouquet iz državne blagajne 13 milijonov. To je zelo kočljiva zadeva!

— Taka pisma da imate?

— In niste o njih povedali gospodu Fouquetu?

— Ljubi Aramis, o takih stvarih se molči, da se jih potem uveljavi ob času sile in potrebe.

— In ta dan sile in potrebe je napočil?

— Tega ne tajim.

— In kakor vam je težko, vi se morate zateči k temu skrajnemu sredstvu, da dobi-te denar? — je vprašal Aramis.

— Zelo nujno potrebujem denar, — je rekla. — Toda, če bi hotela delati iz zlobe, te da bi dala ta pisma mestu generalu reda ali nadintendantu Fouquetu, da prejmem 500.000 lir, ki jih moram imeti, rajši —

— Kaj, 500.000 lir! — je vzkliknil Aramis.

— Ali se vam zdi to mnogo? Najmanj toliko potrebujem, da razbremenim svoje posestvo, — je odvrnila vojvodinja. — Toda, da nadaljujem. Torej, mesto da bi ponudila ta pisma vam ali gospodu nadintendantu, bi mi bilo treba stopiti samo k Ani Avstrijski, in od nje bi prav gotovo prejela ta denar. Toda, na kaj mislite?

— Jaz delim, — je odvrnil Aramis.

— Gospod Fouquet odšteva, jaz pa skušam množiti. Nu, mi trije računarji se bomo že zedinili, — je pripomnila smehljaje. Tak odgovorite: da ali ne?

— Madame, zelo bi se čudil, če ima gospod Fouquet v tej uri sploh 500.000 lir, — je odgovoril Aramis mrzlo. — Zato je gotovo, da bo Ana Avstrijska storila za vas to, česar Fouquet ne more storiti.

— Torej vi pravite — ne? Ali naj morda sama govorim z gospodom Fouquetom glede teh pisem?

— Kakor želite, — je odvrnil Aramis. — Toda gospod Fouquet se ne čudi krivega, pa recimo, da bi tudi bil, je on preponosen, da bi to priznal. S svojo grožnjo bi ga samo razžalili.

(Dolje prihodnjile)

Deputirani smo po-novno od okrajnega blagajnika za pobiranje davkov (taxes)
PLAČAJTE DAVKE PRI NAS

NAJVEČJA

Naš
CHRISTMAS
CLUB
še vedno sprejema
člane. Vpišite sebe
in otroke.

slovenska in jugoslovanska
hranilnica v Ameriki

Ali vam denar dovolj služi?

Ali dobite po 4 ali po 5 dolarjev obresti na sto vloženih dolarjev?

Ali želite pomagati rojakom do svojih domov?

Ali ste znani z našimi bančnimi uradi na 6235 St. Clair Avenue in na 819 East 185th Street?

Mi plačujemo že dvanajst let po

5%

na vloge

The International Savings & Loan Co.

Glavni urad: 6235 St. Clair Ave. Podružnica: 819 E. 185th St.

(V lastnih poslopijih)

PREMOŽENJE OKOLI DVA MILIJONA IN POL

Kdor vloži denar pred 15. januarjem, dobi obresti od 1. januarja naprej.

JANUARSKA
RAZPRODAJA

VSE ZIMSKE SUKNJE, ZA ŽENE, DEKLETA IN DEKLICE DOBITE PRI NAS ZA SKORO POLOVIČNO CENO

Ako potrebujete zimsko suknjo, tedaj se vam izplača, da nas ob tej razprodaji gotovo obiščete. Prihranili si boste denar. Na tej razprodaji bo tudi vse drugo zimsko blago v cenah zelo znižano. Pridite in prepricali se boste.

ZIMSKE SUKNJE ZA ŽENE IN DEKLETA	SUKNJE ZA DEKLICE mere 3 do 16 let	SVILENE OBLEKE ZA ŽENE IN DEKLETA
Cena 45.00, sedaj29.50	Cena 13.50, sedaj8.75	Cena 16.50, sedaj9.75
Cena 39.50, sedaj26.75	Cena 9.75, sedaj6.50	Cena 13.75, sedaj8.50
Cena 28.50, sedaj16.75	Cena 7.50, sedaj4.95	Cena 10.75, sedaj6.50
Cena 23.75, sedaj12.50	Cena 5.75, sedaj3.50	Cena 7.50, sedaj3.95
Cena 21.00, sedaj10.00	Cena 4.50, sedaj2.95	Cena 5.00, sedaj2.75

VSE PRALNE OBLEKE ZA ŽENE IN DEKLETA	OBLEKE ZA DEKLICE mere 7 do 14 let	VOLNENE JOPIČI SWEATERS ZA ŽENE, MOŽE IN FANTE
Vredne 1.50, 1.75 in 2.00	Cena 2.00, sedaj1.49	Cena 8.50, sedaj6.75
Sedaj samo1.00	Cena 1.50, sedaj1.15	Cena 7.50, sedaj5.95
	Cena 1.25, sedaj95c	Cena 4.75, sedaj3.50

ZIMSKO BLAGO NA JARDE	VOLNENE IN SVILENE NOGA-VICE, ZA ŽENE IN DEKLETA	VSE ZIMSKO SPODNJE PERILO
Cena 1.00, sedaj65c	Cena 1.75, sedaj1.35	ZA 20% ZNIŽANO
Cena 75c, sedaj45c	Cena 1.50, sedaj1.15	V CENAH
Cena 50c, sedaj35c	Cena 1.00, sedaj85c	

Ako potrebujete tople posteljne odeje (kovrte ali deke), dobili jih boste pri nas po skrajno nizki ceni. Za obilen obisk se vam priporočam

JOS. ŠTAMPFEL

6129 St. Clair Ave.

6129 St. Clair Ave.